

HELDUEN BERTSO-ESKOLENTZAT IKASTAROAK 2013

OINARRIAK

Helduen bertso-eskolei IKASTAROAK antolatzeko laguntza luzatzea da ekimen honen helburua. Aukeran ikastaro sorta bat eskaintzen da, baina **proposamen berriak ere** egin ahal izango dituzte bertso-eskolek.

Ikastaroaren finantzaketa erdia Bertsozale Elkarteak lagunduko du. Gainerakoa (125€) bertso-eskolak berak ordainduko du.

Bertso-eskola bera izango da ikastaroaren antolatzailer, eta nahieran itxuratu ahal izango du: talde barrurako ikastaro gisa, herri mailara zabalik, bailarako bertso-eskolekin elkartuta, bere urteko ekitaldien barnean...

Informazio gehiago nahi duenak jarri gurekin harremanetan:

bertsoeskolak@gmail.com

Eskaerak egiteko epea: 2013/03/31

Ikastaro bakoitzaren iraupena: ordu eta erdi, bi ordu

Informazioa eta eskaerak:
bertsoeskolak@gmail.com

Ikastaro gehiago proposatu ditzake zure bertso-eskolak

IKASTAROAK

“Zelan epaitzen da (dugu) umorea txapelketan?”. Unai Iturriaga

“Saio honetan, umoreak txapelketetan duen tokia eta balorazioa dira aztergaiak. Zenbait azalpen eta ikusentzunezko adibideen bitartez, txapelketetan umorea zelan baloratzen eta epaitzen den (dugun) aztertu gurako nuke. Gura diot, ze, batetik, bertsoen hautaketa mugatua da eta bestetik, azterketa hori saioan bertan parte hartzen dutenekin osatzea eta aberastea da asmoa”

“Bat-bateko bertsoen bat-bateko epaia”. Iñaki Aurrekoetxea

“Epailtza lana eztabaidatua bezain ezezaguna dela egingo nuke. Txapelketekin duen lotura saihestezinak ikusmin handia eta morbotik dezente sortu izan dio. Bertso-eskoletan epaileen lana erakusteko saioa da hau eta, horretarako, hausnarketa aktiboa proposatuko dugu: epaitzeko lanaren gaineko mitoak apurtzen ahalegintzeaz gain, epai-irizpideak ezagutuko ditugu, horiek eztabaidatu eta praktikan jarri, zenbait bertsoaldi epaituz eta emandako epaien inguruan taldean gogoeta sustatuz”

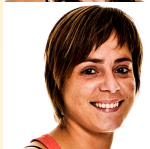
“Bertso-eskoletarako ariketak”. Amaia Agirre

“Helburua ez da klase magistrala ematea, ezta dekalogo bat eskuratzea ere. Bertso-eskoletan irakasle lanetan ari garenok hutsune handia sentitu izan dugu ordubeteko saioa aurrera ateratzeko orduan. Irudimena eta gogoia badago, baina klasea prestatzeko ez dugu nahi adinako tarterik izaten edo hartzen. Gaztetxoekin zer eta nola landu daitekeen erakustea da nire nahia, baina ez, irakastea. Pista batzuk eta materiala jaso nahi?”

IKASTAROK

“Generoa eta bertsolaritza”. Uxue Alberdi, Ainhoa Agirreazaldeg

“Generoak egiten dugun guztian eragiten digu. Are gehiago, egiten dugun hori, bertsolaritza bezala, tradizionalki gizonaen eremu izan bada. Gaur egun badira emakume bertsolariak, baina: zein da bizi duten errealitatea? Aurrez egituraturiko bertsolaritza moldean eroso sentitzen dira? Badute euren molde propioa garatzeko modurik? Nolakoak zatekeen bertsolaritza emakumeek garatu izan balute? Zeintzuk dira emakumezko bertsolarien erronkak? Zer dute eskaintzeko? Zer borrokatzeko? Diskurtso feministak zer on eman diezaioke bertsolaritzari? Nola errimatzen da berdintasunaren doinu librean?”

“Doinua eta kantaera”. Jon Maia

“Doinu eta kantaera ezberdinak entzungo ditugu, bertsolariengandik (audioz zein bideoz), eta horien komentaketak eginez, gai hauek landuko ditugu: Doinuaren funtzio komunikatiboa ez-komunikatiboaren azterketa/ Kantaeraren interpretazioa/Ahots propioaren bila, bertsolari pinguinoaren teoria”

“Bertsoaren oinarritzko eraketa”. Julio Soto

“Bertso baten eraketan, bertsolariaren barne-prozesua nolakoak den azalduko da. Zer, noiz, nola pentsatzen duen. Errimategia lantzeko era ezberdinak jorratuko dira. Landutako guztiaren ariketa praktikoak egingo dira.”

“Bertsolariaren ahotik”. Julio Soto

“Nola antolatzen du bertsolariak bertso-bazkari edo afari bat? Zein eskema jarraitzen du? Zerri erreparatzen dio? Nola prestatzen du jaialdi bat? Eramaten al du doinu, neurri, jarrera zehatzik aukeratuta? Zer dago jendeak ikusten ez duenaren atzean?”

“Nola landu etxean, bertsogintzako ohiko baliabideak”. Karlos Aizpurua

“Bertsoaren sortze prozesua orokorra aztertuko genuke, bertsogintzari eragiten dioten alderdiak azpimarratuz. Segidan bertsogintzan ohiko diren zenbait baliabide jorratuko ditugu, atzoko eta egungo adibideak lagun. Eta azkenik, baliabidez harago, bertsoaren aritzeko zenbait uste, ikuspegi eta hausnarketa partekatuko ditugu, bertaratutakoekin gogoetan edo iritzi trukean aritzeko”.

“Bertso-eskola eredu baten erakustaldia”. Arkaitz Goikoetxea

“Bertso-eskola ireki bat egitea planteatzen dut, lau bertsolari trebaturekin (tokian tokikoak izango lirakeke). Hauke litzateke metodologia: binakako gaiak eman, bertsoak entzun eta iruzkinak egin, taldean, bertsoaldi horretan aipagarri gertatu diren alderdiei buruz. Gidariak hari-mutur bati tira egingo lioke, eta iritzi-trukea abiaraziko luke: zerk funtzionatu duen, zerk ez, zer gustatu den, zer ez, zer aukera egin den, zer aukera egin zitezkeen, zergatik egin den egin dena (bertsolariek eurek esanda)...”

“Izan gai(-jartzailea)”. Unai Elizasu

"Merkealdi garaitan, gomendioa da: 'Dendetara joan aurretik, garbi eduki behar da zer nahi duzun!'. Bertso saio batean, gaiak jartzerako garaian, dendara joan aurretik bezala, gauzak-gaiak, zer lortu nahi dugun, oso garbi eduki behar da. Baina zer da gauzak garbi edukitzea? Nola dakigu, ona den, txarra den... ikastaro honetan, dendara nola joan azalduko zaizue".

Langaia: Nola egituratu saioa. Gaiak sailkatu. Gaiak sortzeko prozesuak. Giroaren kudeaketarako estrategiak. Nola aurkeztu, eta nola ez. Bertsolariei nola eta zer komunikatu, saio aurretik eta bitartean. Intentsionalidadearen egokitasuna. Azalpenak eta ariketa praktikoak tartekatuko ditugu".

“Gaiaren trataera, bertsolarien aldetik”. Maialen Lujanbio

"Gai emaileak gai bat proposatzen duenean hasten da bertsolariaren barne zurrumbiloa: ideia bilaketa izan liteke, printza askoren artean bereiztu eta aukeratu beharra suerta liteke, ezerezetik abiatu eta tiraka ekarraztea gertatzen da sarri; edo, usain bat, aire bat, irudi bat, hitz bat, kolore bat inkontzienteki buruan izan eta haren uberan bertsoa sortzea ere izaten da.

Faktore askok eragiten du bertsoa eta bertsoaren nolakoa: Zer eragin du gaiak berak? Eta gaia emateko moduak? Zenbat ahal du memoriaren inertiak sorkuntzan? Zer pisu du jendeak, eta entzun nahiko lukeenak? Bapatekotasunaren hari mehearen gainean, hautatu ote liteke pausoak norantz eta nola eman?"

Xabier Amurizarekin elkarrizketan

"Umezaroa eta bertsotan hasiera elkarrizketarako utzirik (nahi duenarentzat), hitzaldia ildo hauetan zentratuko da:

- 1) Sotana eta guztiko apaiz bertsolariaren esperientzia eta orduko giroa.
 - 2) Hiztegi errimatuaren buruera eta burutzea kartzelan.
 - 3) Laurogeiko txapelketa. Kanpo giroa eta bertsolarien barne giroa.
 - 4) Bertso eskolen sorrera eta zabalkunde esplosiboa.
 - 5) "Zu ere bertsolari", berriro kartzelan. Metodo baten hasiera.
 - 6) Bertso jarriak. Euren garrantzia eta filosofia.
 - 7) Orain nola bizi eta dakusdan bertsolaritza.
- Elkarrizketa izango da oinarri".

Imanol Lazkanorekin elkarrizketan

"Elkarrizketan, azken 80 urteotako bertsolaritzaren historiari egingo diogu errepassoa, eta horren barruan azalduko nuke nere 60 urteotako ibilia: haurtzaro giroan herri inguruan ezagutu nuen bertsolaritzatik, plazako ibilian ezagutu nituen bertsolarietara. Hasi Txirritagandik eta Basarri, Amuriza, Egaña eta Lujanbiora arte, bertsolaritzaren etapa ezberdinak azalduko genituzke. Gero, bertsotan egiteari dagokionez, nik garrantzia handia ikusten diedan hiru gaietaz arituko ginatke:

- Puntukako bertsokera
- Bertsoaren barruan bigarren puntuaren garrantzia
- Bertso jarriak egiteko era. Jarritako bertsoak kantatuko genituzke eta horiek nola egin nituen azalduko nuke".